

Pracovná skupina pre olejninu, obilninu a bielkovinové plodiny, 3. október 2023

Miesto stretnutia: COPA-COGECA, Rue de Trèves 61, 1040 Brusel

Dátum stretnutia: 3. októbra 2023

Účastník stretnutia: Konzorcium

Názov aktivity: Pracovná skupina pre olejninu, obilninu a bielkovinové plodiny

Predseda: Cédric Benoist (FR, FNSEA)

Podrobný popis aktivity:

Aktualizované informácie o vývoji debát v EÚ inštitúciách o nariadení o udržateľnom používaní POR (SUR)

Sekretariát prezentoval aktuálny stav pripravovaných kompromisných pozmeňovacích návrhov vo výboroch AGRI a ENVI a návrh postoja C-C. Sekretariát bude v nasledujúcich dňoch kontaktovať europoslancov.

Aktuálna situácia v Rade: Súčasné ES PRES sa usiluje o prijatie všeobecného prístupu Rady k legislatívnemu návrhu do konca roka, preto zvýšilo počet technických rokovaní. Medzi členskými štátmi prebiehajú debaty najmä ohľadom redukčných cieľov (predmetom debát je možný redukčný cieľ 25 % na národných úrovniach). Komisia ďalej navrhuje povinné zavedenie nástrojov integrovanej ochrany (IPM), Rada presadzuje skôr formu pokynov, nie pravidiel. Ďalej členské štáty oponujú návrhu týkajúceho sa citlivých oblastí (PL, HU), veľa štátov vyzvalo na úpravu definície citlivých oblastí vyňatím tzv. nitrátovej smernice. Zasadnutie Rady prebehne 16. 10. 2023.

Aktuálna situácia vo výbore AGRI:

Svoje kompromisné návrhy prijal výbor 20. 9. 2023 k týmto článkom:

Redukčné ciele (čl. 4 a 5)

Celoeurópske ciele - zníženie „až o 50 %“ použitia chemických a nebezpečnejších prípravkov do roku 2035 s referenčnými rokmi 2011-2013. Národné ciele - každý členský štát by si mohol nastaviť vlastnú mieru zníženia, „minimálne však o 35 %“ do roku 2035. Ďalej návrh o zavedení doložky o revízii, podľa ktorej Európska komisia do 31. 12. 2029 vyhodnotí vykonateľnosť dosiahnutia cieľov EÚ do roku 2035.

Citlivé oblasti (čl. 3 a 18)

Požadujú zaistenie väčšej flexibility členským štátom, použitie POR v citlivých oblastiach by sa malo obmedziť na prostriedky biologickej ochrany, ale za určitých podmienok je povolené použitie POR. Niektoré frakcie (EPP, ID, ECR) požadujú vyradenie ekologicky citlivých oblastí z definície, spravodajkyňa S&D je proti, preto bolo rozhodnuté o rozdelení hlasovania.

Poradenstvo o používaní POR (čl. 14 a 17)

Články zahŕňajú všeobecné požiadavky používania POR na profesionálne použitie a na aplikačné

vybavenie na profesionálne použitie.

Využitie finančných prostriedkov SPP (čl. 43)

Výbor AGRI žiada odstránenie tohto článku, lebo s použitím prostriedkov SPP na dosiahnutie cieľov nesúhlasí.

Dosiahnuteľnosť cieľov (nový čl. 42b)

Návrh prepája dosiahnuteľnosť redukčných cieľov s dostupnosťou účinných alternatívnych POR, vrátane nových nechemických metód s nízkym rizikom a prípravkov biologickej kontroly. Členské štáty by mali uprednostňovať žiadosti o schválenie účinných látok biologickej ochrany.

Sekretariát C-C uviedol, že až na kompromisný pozmeňovací návrh ohľadom definície citlivých oblastí s ostatnými návrhmi súhlasí, preto vyzýva na ich prijatie.

V diskusii FR (FNSEA) zástupca podporil vyňatie definície citlivých oblastí z legislatívneho návrhu. Pokiaľ sa tak nestane, treba upozorniť na dôsledky nemožnosti použitia POR v týchto oblastiach.

Aktuálna situácia vo výbore ENVI: Hlasovanie prebehne pravdepodobne 24. 10. 2023, v pléne pravdepodobne 20. – 23. 11. 2023. Podľa sekretariátu je situácia v tomto výbore oveľa komplikovanejšia vzhľadom na extrémne požiadavky spravodajkyne z frakcie S&D, ktorá však nemá podporu frakcií Renew, ID a ECR. Stav diskusií k článkom:

Redukčné ciele (čl. 4 a 5)

Diskusia smeruje k návrhu celoeurópskeho cieľa zníženia „najmenej o 50 %“ použitia chemických a o 70% najnebezpečnejších prípravkov do roku 2030 s referenčnými rokmi 2013-2017.

Integrovaná ochrana rastlín (čl. 12-13)

Navrhuje sa zavedenie opatrenia, ako je napr. „široké striedanie plodín“ alebo „regeneračné hospodárenie na pôde“.

Nezávislý poradca (čl. 26)

ENVI navrhuje, aby poľnohospodári mali povinnosť každoročne sa stretávať s nezávislými poradcami ohľadom udržateľného používania pesticídov.

Environmentálny monitoring (nový čl.)

Ide o nový návrh, podľa ktorého by si členské štáty mali ustanoviť programy monitorovania prítomnosti rezíduí POR a ich metabolitov v životnom prostredí a osobách.

Elektronický register (čl. 16)

Výbor požaduje uchovanie informácií ohľadom preventívnych opatrení po dobu minimálne 7 rokov a elektronického záznamu o akomkoľvek použití POR na minimálne 20 rokov.

Definície citlivých oblastí (čl. 18) a Financovanie zo zdrojov SPP (čl. 43) výbor zatiaľ neprerokovával.

Nový čl. 6a

Diskusie o doplnení „pôdneho biómu“ a „metabolitov“ ako indikátorov.

Rokovania medzi politickými frakciami vo výbore ENVI sú natoľko zložité, že zatiaľ nebolo možné dosiahnuť kompromis. EPP striktne presadzuje svoju pozíciu, preto bude záležať na frakcii Renew. Sekretariát rokuje so všetkými tieňovými spravodajcami (okrem S&D).

Aktualizované informácie o stanovisku C-C k SUR

Sekretariát podporuje pozmeňovací návrh, ktorý predložil tieňový spravodajca Jan Huitema (NL, Renew), hoci nie je úplne v súlade s pozíciou C-C. Pozície C-C k článkom:

Redukčné ciele (čl. 4 a 5)

C-C podporuje návrh výboru AGRI uvádzať zníženie „až o 50 %“ v celoeurópskom redukčnom ciele, aj zavedenie revíznej doložky, t. j. vyhodnotenie dosiahnuteľnosti redukčných cieľov v rokoch 2027 a 2029. Pokiaľ také nebudú k dispozícii, rok plnenia 2035 by mal byť odložený.

Integrovaná ochrana rastlín (čl. 12-13)

C-C podporuje formu pokynov namiesto pravidiel, ale požaduje vypustenie definícií „široké striedanie plodín“, „regeneračné hospodárenie na pôde“ alebo „zdravie hospodárskych a spoločenských zvierat“ z koncepcie IPM.

Elektronický register (čl. 16)

C-C ho odmieta, ale pokiaľ sa zavedie, mal by uchovávať údaje o použití POR iba 3 roky.

Nezávislý poradca (čl. 26)

Podľa C-C by sa za nezávislého poradcu mali pokladať aj družstvá. Zároveň odmieta povinnosť ročného stretávania sa poľnohospodárov s nezávislým poradcom.

Environmentálny monitoring (nový čl.)

C-C považuje návrh ENVI za príliš vágny, zameraný na aspekt životného prostredia a ktorý postráda ekonomický aspekt.

Citlivé oblasti (čl. 3)

Na základe diskusií s členskými organizáciami došiel sekretariát C-C k názoru, že ich definícia by nemala byť vo výlučnej kompetencii členských štátov, ale harmonizovaná na celoeurópskej úrovni. Z týchto oblastí by mali byť vyňaté oblasti spadajúce do oblastí pôsobnosti nitrátovej smernice alebo rámcovej smernice o vode.

Použitie POR v citlivých oblastiach (čl. 18)

C-C požaduje možnosť použitia nízkorizikových POR, nástrojov biologickej ochrany a prostriedkov schválených v rámci IPM v danom členskom štáte v citlivých oblastiach. Takisto odmieta rozširovanie reštrikcií v citlivých oblastiach a podporuje predĺženie možnej výnimky na 120 dní. Ochranné pásma by mali byť obmedzené na 3 metre.

Svoje pozície považuje sekretariát za východiskový bod na dosiahnutie kompromisu medzi frakciami Renew a EPP vo výbore ENVI. Nie je realistické žiadať viac, aby to nespôsobilo príklon mnohých europoslancov frakcie Renew k Zeleným.

Diskusia:

Sekretariát pripomenul, že výbor AGRI má iba zdieľané kompetencie pri najspornejších bodoch, ENVI preto nemá povinnosť zahrnúť pozíciu AGRI do svojho stanoviska k takým článkom. Vyzval preto členské organizácie na lobistické akcie, najmä vo frakcii Renew.

Prínos aktivity pre poľnohospodárov v SR:

Prenos informácií pre členov SPPK k danej problematike.

Vyplývajúce úlohy pre SPPK:

Pre SPPK nevyplývajú zo zasadania žiadne úlohy.